

10 Jan Boerstoel – Recht op vrije meningsuiting

WERKBLAD 1

Luister naar het gedicht en lees mee met de tekst. Vul de ontbrekende woorden in.

Recht op vrije meningsuiting – Jan Boerstoel

Recht op vrije meningsuiting,
dat betekent, heel normaal,
dat je niet de hele dag (1) _____
lopen letten op je taal;
dat je hardop durft te praten
in de tram of in de trein,
over wat je stom of slecht (2) _____,
zonder bang te hoeven zijn.

Recht op vrije meningsuiting,
dat betekent, heel gewoon,
dat er niet wordt meegeluisterd
naar je eigen telefoon;
dat je in de krant (3) _____ schrijven:
'de regering maakt me kwaad',
zonder dat je daar meteen voor
de gevangenis in (4) _____.

Recht op vrije meningsuiting,
dat betekent ook het recht
om te demonstreren, dat je
voor je idealen (5) _____;

door de straat te mogen opgaan
met een spandoek of een bord,
zonder dat je door agenten
in elkaar geslagen (6) _____.

Recht op vrije meningsuiting,
daar is niks bijzonders aan
in een land waar dat soort dingen
allemaal zijn toegestaan.
En dus sta je raar te kijken,
wanneer iemand je (7) _____,
dat in meer dan honderd landen
helemaal dat recht niet (8) _____.

Recht op vrije meningsuiting
heeft nog lang niet iedereen
en voordat het zo ver zijn (9) _____
daar gaan jaren overheen.
Maar al kun je al die mensen
dan niet helpen aan dat recht,
toch helpt het allicht een beetje,
wanneer je er wat van (10) _____.

Wat betekenen de onderstreepte woorden? Kies steeds de juiste definitie.

Recht op vrije meningsuiting – Jan Boerstoel

Recht op (1) vrije meningsuiting, dat betekent, heel normaal, dat je niet de hele dag hoeft lopen letten op je taal; dat je (2) hardop durft te praten in de tram of in de trein, over wat je stom of slecht vindt, zonder bang te hoeven zijn.

Recht op (1) vrije meningsuiting, dat betekent, heel gewoon, dat er niet wordt meegeluisterd naar je eigen telefoon; dat je in de krant kunt schrijven: 'de (3) regering maakt me kwaad', zonder dat je daar meteen voor de (4) gevangenis in gaat.

Recht op (1) vrije meningsuiting, dat betekent ook het recht om te (5) demonstreren, dat je voor je (6) idealen vecht; door de straat te mogen opgaan met een (7) spandoek of een bord, zonder dat je door (8) agenten in elkaar geslagen wordt.

Recht op (1) vrije meningsuiting, daar is niks bijzonders aan in een land waar dat soort dingen allemaal zijn (9) toegestaan. En dus sta je raar te kijken, wanneer iemand je vertelt, dat in meer dan honderd landen helemaal dat recht niet geldt.

Recht op (1) vrije meningsuiting heeft nog lang niet iedereen en voordat het zo ver zijn zal daar gaan jaren overheen. Maar al kun je al die mensen dan niet helpen aan dat recht, toch helpt het (10) allicht een beetje, wanneer je er wat van zégt.

Definities

- 1 de vrije meningsuiting = _____
- 2 hardop = _____
- 3 de regering = _____
- 4 de gevangenis = _____
- 5 demonstreren = _____
- 6 het ideaal = _____
- 7 het spandoek = _____
- 8 de agent, de agente = _____
- 9 toestaan = _____
- 10 allicht = _____

- a een medewerker van de politie
- b natuurlijk; vanzelfsprekend
- c bij elkaar komen om te laten zien dat je ergens voor of tegen bent
- d een speciaal gebouw voor mensen die niet naar buiten mogen omdat ze straf hebben
- e luid, zodat anderen het kunnen horen
- f een situatie die heel goed is en waarnaar je streeft
- g vrijheid om te zeggen wat je vindt en denkt zonder toestemming van de staat
- h de leiders van een land
- i een doek, vaak aan twee stokken, met daarop een korte tekst waarmee iemand de aandacht wil trekken
- j toestemming geven voor iets; zeggen dat iets mag = goedkeuren

Vul de ontbrekende vormen in. Kies uit: agenten, allicht, gedemonstreerd, de gevangenis, hardop, ideaal, vrije meningsuiting, de regering, spandoeken, stond toe.

- 1 _____ is geen vrijbrief om te beledigen.
- 2 Haar vader las de brief _____ voor.
- 3 In Nederland is de koning of koningin lid van _____ .
- 4 Om het terrein van _____ staat een hoge muur.
- 5 Tweeduizend mensen hebben gisteren _____ tegen de oorlog.
- 6 Haar _____ is trouwen en twee kinderen krijgen.
- 7 Veel protesterende mensen droegen _____ .
- 8 Veel politieke partijen willen dat er meer _____ komen.
- 9 De directeur _____ niet _____ dat er gerookt werd in het gebouw.
- 10 Zoveel mensen in een kleine ruimte, dat geeft _____ problemen.

Lees de tekst van 'Recht op vrije meningsuiting' en beantwoord onderstaande vragen.

1 Wat is het centrale thema van dit gedicht?

2 Hoeveel voorbeelden van recht op vrije meningsuiting worden er in het gedicht genoemd?

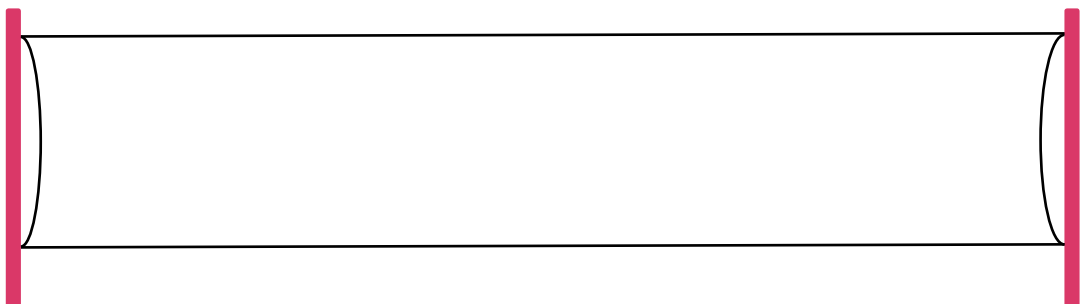
3 Waar of niet waar?

- a Je kunt overal ter wereld in de krant schrijven dat de regering je kwaad maakt, zonder dat je daarvoor naar de gevangenis moet. waar niet waar
- b Er is niks bijzonders aan recht op vrije meningsuiting. waar niet waar
- c Er gaan jaren overheen voordat iedereen recht op vrije meningsuiting heeft. waar niet waar

4 In hoeveel landen is er geen recht op vrije meningsuiting?

5 Wat kun je doen om mensen aan recht op vrije meningsuiting te helpen?

6 Schrijf op het spandoek hieronder waarvoor jij zou willen demonstreren.

Werk samen met twee medecursisten. Geef antwoord op onderstaande vragen.

1 Bekijk onderstaande zinnen uit het lied. Let daarbij vooral op de woordvolgorde. Wat valt je op?

- De regering maakt me kwaad.
- Daar is niks bijzonders aan.
- Recht op vrije meningsuiting heeft nog lang niet iedereen.
- ... dat je daar meteen voor de gevangenis in gaat.
- ... dat je voor je idealen vecht.
- ... dat in meer dan honderd landen helemaal dat recht niet geldt.

2 De laatste drie zinnen van I beginnen anders dan de eerste drie zinnen. Waarom?

3 Geef bij de volgende zinnen aan of het om een combinatie van twee hoofdzinnen of een combinatie van een hoofdzin en een bijzin gaat.

- Voordat het zover zijn zal, daar gaan jaren overheen. 2 hoofdzinnen hoofdzin en bijzin
- Al kun je al die mensen dan niet helpen aan dat recht, toch helpt het allicht een beetje. 2 hoofdzinnen hoofdzin en bijzin
- Iedereen heeft recht op vrije meningsuiting, maar in veel landen is dat nog niet het geval. 2 hoofdzinnen hoofdzin en bijzin

4 Op welke plaats staat de persoonsvorm in een Nederlandse zin? Gebruik hierbij je antwoord van I en 2.

Verander de hoofdzinnen in bijzinnen.

1 Op 5 mei viert Nederland Bevrijdingsdag.

In de krant staat dat _____

2 Op die dag in 1945 bevrijdden soldaten Nederland van de nazi's.

Wist je dat _____

3 Na vijf jaar kwam er een eind aan de Tweede Wereldoorlog.

Het was feest, omdat _____

4 Mensen dansten op straat.

Men zegt dat _____

5 Nederlanders leven sindsdien in vrijheid.

Nu vieren we dat _____

6 In veel steden zijn er festivals.

De krant schrijft dat _____

7 Het vieren van de vrijheid is nog steeds belangrijk.

Veel Nederlanders vinden dat _____

8 Eén keer in de vijf jaar zijn mensen daarom vrij op 5 mei.

Ze vinden het fijn dat _____

Werk samen met een medecursist. Vertel aan elkaar wat de mening van de personen op je werkblad is. Let bij het geven van je antwoord op de plaats van de persoonsvorm in de bijzin. Begin met: [NAAM] zegt dat ... of [NAAM] vindt dat ...

Voorbeeld:

Wim, 35 jaar

'5 mei moet ieder jaar een vrije dag zijn. Vrijheid vieren is belangrijk. In veel landen zijn mensen niet vrij. In Nederland wel. Daarom moeten we dat vieren.'

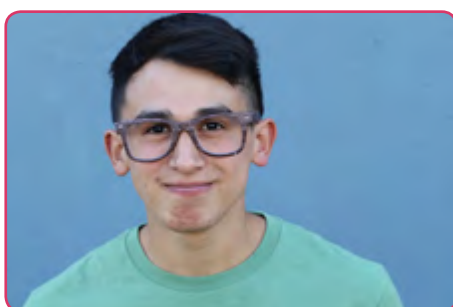
Antwoord:

Wim vindt dat 5 mei ieder jaar een vrije dag moet zijn. Hij zegt dat vrijheid vieren belangrijk is, omdat in veel landen mensen niet vrij zijn.

Els, 40 jaar

'Voor mij is Bevrijdingsdag niet zo belangrijk. De Tweede Wereldoorlog is nu al zo lang geleden! Ik heb hem niet eens zelf meegemaakt. Daar hoef ik geen vrije dag voor.'

Freek, 16 jaar

'Ik vind Bevrijdingsdag leuk. Ik ga altijd met vrienden naar een festival. 5 mei valt altijd in de meivakantie, dus ik heb die dag altijd al vrij.'

Mieke, 80 jaar

'5 mei 1945, ik weet het nog goed. Wat waren we blij dat de oorlog voorbij was! Mijn kinderen en kleinkinderen hebben geluk dat ze dat nooit meegemaakt hebben. Vrijheid is heel bijzonder en moet gevierd worden. Daarom moet iedereen vrij zijn op 5 mei.'

Werk samen met een medecursist. Vertel aan elkaar wat de mening van de personen op je werkblad is. Let bij het geven van je antwoord op de plaats van de persoonsvorm in de bijzin. Begin met: [NAAM] zegt dat ... of [NAAM] vindt dat ...

Voorbeeld:

Wim, 35 jaar

'5 mei moet ieder jaar een vrije dag zijn. Vrijheid vieren is belangrijk. In veel landen zijn mensen niet vrij. In Nederland wel. Daarom moeten we dat vieren.'

Antwoord:

Wim vindt dat 5 mei ieder jaar een vrije dag moet zijn. Hij zegt dat vrijheid vieren belangrijk is, omdat in veel landen mensen niet vrij zijn.

Tom, 32 jaar

'Voor mij is vrijheid heel belangrijk. Ik heb veel vrienden uit andere landen en weet dat mensen niet overal in vrijheid leven. Het is goed daar één keer per jaar bij stil te staan. Dat kan niet tijdens werk, dus moet iedereen vrij zijn op 5 mei.'

Richard, 63 jaar

'Vrijheid is heel belangrijk. Dat is het op alle dagen van het jaar. Een extra vrije dag kost heel veel geld. Op 5 mei ga ik gewoon werken.'

Angela, 29 jaar

'Natuurlijk moet 5 mei een vrije dag zijn! Ik hou wel van een feestje en op Bevrijdingsdag zijn er overal goede festivals. Als ik niet hoeft te werken, voel ik me helemaal vrij!'

Op 5 mei is het Bevrijdingsdag. Je wilt deze dag graag samen met vrienden vieren. Schrijf een uitnodiging waarin je een voorstel doet om de dag samen door te brengen. De uitnodiging moet ten minste aan de volgende eisen voldoen:

- ongeveer 100 woorden
- gepaste aanhef
- reden van de uitnodiging
- voorstel voor activiteiten
- voorstel voor een afspraak met tijdstip
- gepaste afsluiting

Lined area for writing the invitation, enclosed in a red border.